

UUDENMAAN ELY – KESKUS NEUVOTTELUKUNTA 20.10.2022

Toimitusjohtaja Mikko Voutilainen

Etelä-Suomen Kuljetusyrittäjät ry

Helsingin Seudun Kuljetusyrittäjät ry

Maanteiden tavaraliikenne Suomessa

6,5 miljardia euroa liikevaihtoa

84 % tavaratonneista

2,9 miljardia euroa veroina suomelle

259 miljoonaa tonnia tavaraa

1,8 miljardia kilometriä

80 km keskimääräinen kuljetusmatka

Kuorma-autojen kuljetussuoritteiden (milj. tonnism) jakautuminen ajoneuvon kokonaismassaluokittain vuosina 2013–2020.

(Tilastokeskus)

Luvanvaraiseen liikenteeseen on Suomessa rekisteröity (liikennekäytössä):

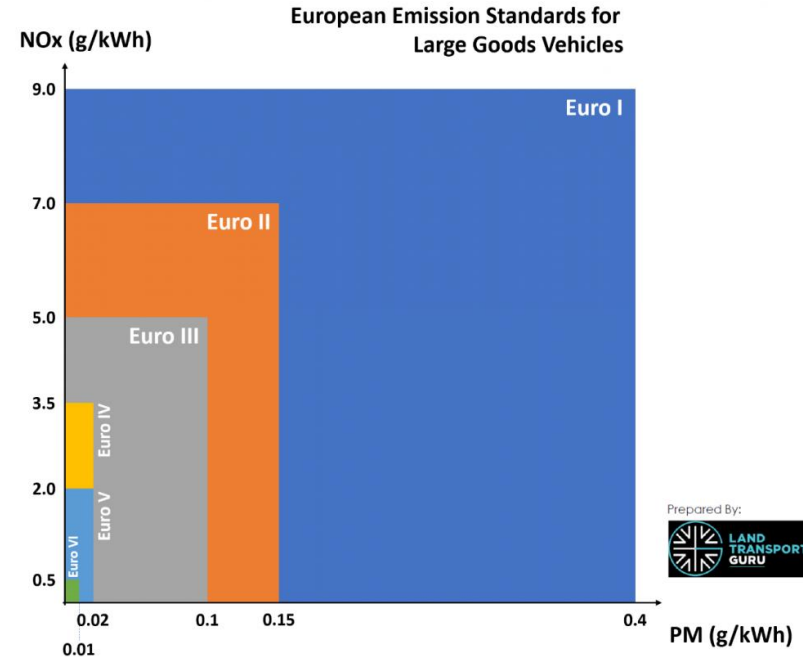
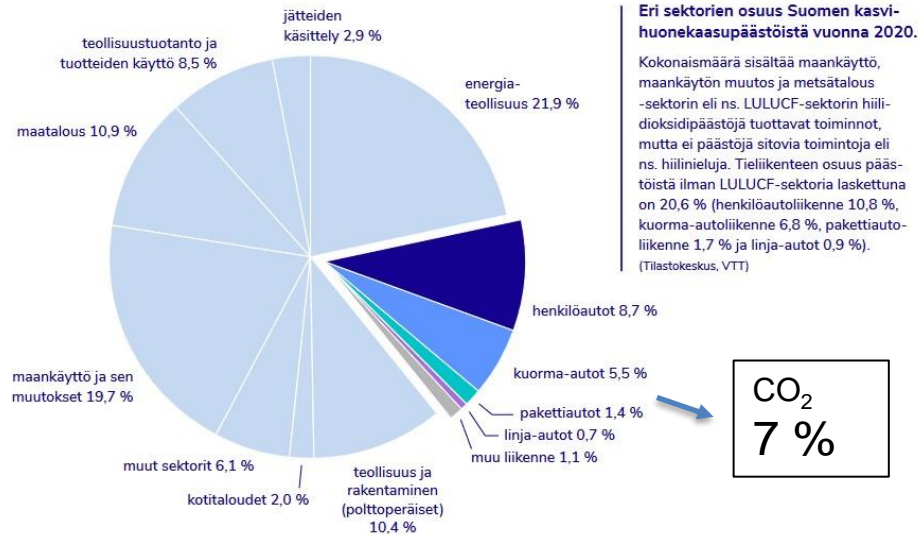
Kuljetusyritykset ovat pk- ja mikroyrityksiä

Suomalaisista kuljetusyrityksistä:

- Lähes 50 % liikennöi yhdellä ajoneuvolla
- n. 86 % liikennöi enintään 5 ajoneuvolla
- Yli 100 ajoneuvon yrityksiä on vain noin 10 kpl

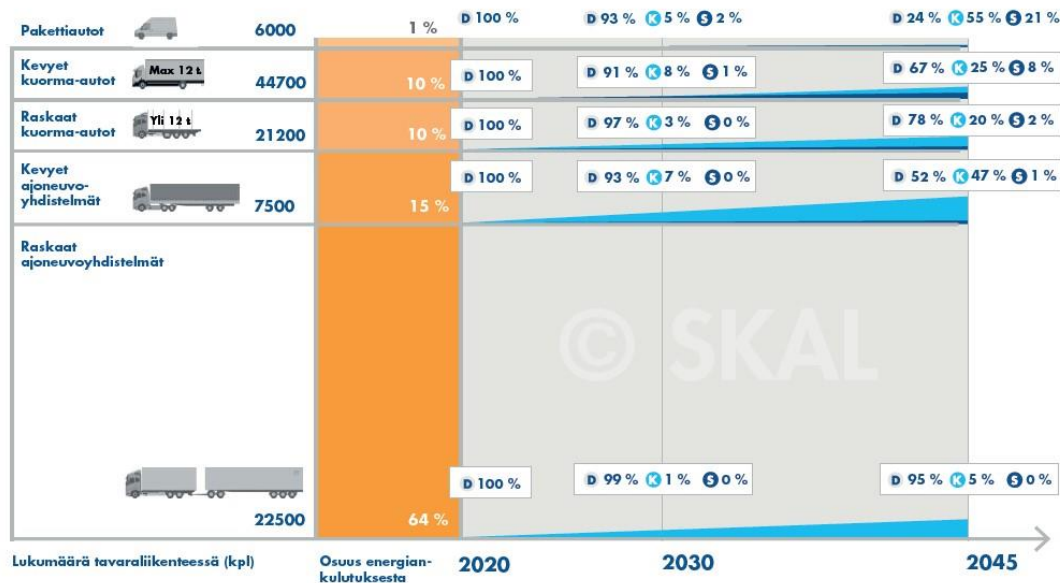
SUOMI ON PÄÄSTÖVÄHENNYKSIEN EDELLÄKÄVIJÄ RASKAASSA LIIKENTEESSÄ

- Suomessa on käytössä Euroopan suurimmat ajoneuvoyhdistelmät
- Suuret yhdistelmät vähentävät päästöjä, kun päästöt kuljetettua tonnia kohden laskevat

SIIRTYMINEN VAIHTOEHTOISIIN KÄYTTÖVOIMIIN TAPAHTUU HITAASTI

Käyttövoimien kehitys ajoneuvotyypeittäin 2020–2045

D Diesel K Kaasu S Sähkö

Tavaraliikenteen energiankulutuksen jakautuminen

D 100 % Muut 0 %

D 97 % K 3 % S 0 %

D 83 % K 15 % S 2 %

© SKAL

Lähteet: SKAL ry:n tuottamassa laskelmassa on huomioitu nykyinen ajoneuvokanta tavaraliikenteessä ja sen keskimääräinen elinkaari, yritysten arvioituid kokonaisinvestointit kalustotyypeittäin ja käyttövoimittain, arvio vaihtoehtoisten käyttövoimien jakelun kehitymisestä sekä eri käyttövoimia hyödyntävän kaluston saatavuus.

Vuonna 2021 rekisteröitiin 3536 kuorma-autoa, joista:

- 3 297 dieseliä
- 96 kaasukäyttöistä
- 2 sähkökäyttöistä
- 141 bensiinikäyttöistä ("jenkkiavolavat")

Vuonna 2021 rekisterissä:

- 9 sähkökäyttöistä k-a
- 312 kaasukäyttöistä k-a
- 92 000 dieselukäyttöistä k-a

Nykytahdilla kuorma-autokanta uusiutuu 20 vuodessa.

Mitä voimme tehdä?

- Yritysten investointikyvyn varmistaminen
- Luodaan investointiposiitivinen toimintaympäristö
- Logistiikan digitalisaatio ja sen toimintaedellytykset
- Kuljettaja(ja yrittäjä)koulutus, energiatehokkuus
- Tavarakuljetusten siirtäminen raiteille?
 - Arvio: siirto mahdollista n. 2 % tavaratonneille (päästövaikutus ~ -23 tuhatta tonnia CO₂)
 - vrt. esim. raskaan kaluston aerodynamiikan kehittäminen (vaikutus ~ -36 tuhatta tonnia CO₂)

Tiestö on raskaan liikenteen lyhyen aikavälin paras päästövähennyskeino

rahoittaminen

- Ilmastovaikutusten arviointi ja huomioiminen
- Ilmastokestävän maankäytön edistäminen
- Ilmastotietoisuuden lisääminen

• Saavutettavuuden turvaaminen

- Elinvoimaisuuden edistäminen ja ympäristön hyvän tilan edistäminen
- Maaseutuohjelma ja -rahoitus

- ELYn, TE-toimiston ja kumppanien tavoitteiden yhteensovittaminen ja yhteiset onnistumiset työllisyyden kuntakokeiluissa
- Tavarakuljetusten toimivuuden mahdollistavat ratkaisut

10 viestiä tiestöstä ja kuorma-autoliikenteen energiankulutuksesta

1 SUJUVA LIIKENNE ON AVAIN
kuorma-autoliikenteen energiankulutuksen ja hiilidioksidin vähentämiseen

2 SUJUVAN LIIKENTEEN HEIKENTÄJIÄ
ovat muun muassa pistemäiset nopeusrajoitukset, valo-ohjatut liittymät, heikot sillat, liikenteen häiriötilanteet, ruuhkat, talvikeli ja kelirikko

3 KAUPUNKIALUEILLA VALO-OHJAUKSELLA
voi vaikuttaa paljon liikenteen sujuvuuteen

4 TAAJAMIEN OHIKULKUTIET
ovat tehokas väline polttoaineen ja ajan säästämiseen – jopa 30–40 %:n säästö molemmissa on mahdollinen

5 TIEN KUNNOSSAPITO
vaikuttaa paitsi polttoaineenkulutukseen, myös tien rakenteelliseen kuntoon

6 TALVIKUNNOSSAPIDON
tulee olla laadultaan yhtenäistä, eikä vaihdella urakka-alueittain

7 MÄRKÄ JA ERITYISESTI SOHJOINEN
tie kasvattaa polttoaineenkulutusta 10–20 %

8 TIEN HYVÄ PINTAKUNTO
on energiataloudellisen liikenteen edellytys

9 500 MILJOONAA AJONEUVOKILOMETRIÄ
ajetaan vuosittain raskailla ajoneuvoilla huonokuntoisilla teillä

10 VALTATEILLÄ PERÄTI 300 MILJOONAA
raskaan liikenteen ajoneuvokilometriä ajetaan huonokuntoisilla valtateillä

Lahden eteläinen kehätie

- Mittaustuloksia, yhdistelmäajoneuvo

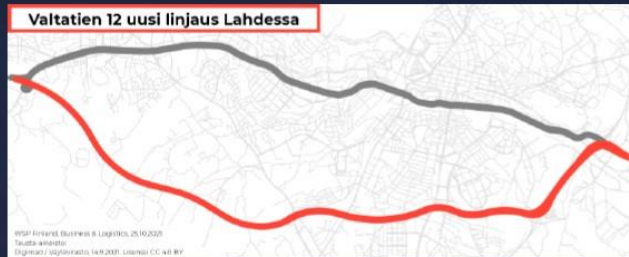

VANHA LINJAUS

- Reitit ajettiin 9-akselisella täysperävaunullisella kuorma-autolla, jonka kokonaismassa oli 66 tonnia
- Matka-aika oli näilläkin mittauskerroilla keskimäärin reilut 18 minuuttia. Vaihtelu oli kuitenkin suurta, sillä menosuuntaan matka-aika oli 15 minuuttia ja paluusuuntaan 22 minuuttia. Liikennevaloihin, joita on 22 kappaletta per suunta, pysähdyttiin vastaavasti 2 kertaa mennessä ja 6 kertaa palatessa
- Polttoaineen kulutus oli paluumatkalla suurempi kuin menomatkalla, johtuen useammista pysähdyksistä liikennevaloihin.

Reitti	Läpikulku	Ohikulku	Muutos
Pituus (km)	14,5	15,5	7 %
Menoaika (min)	15	11	-27 %
Paluu aika (min)	22	10	-55 %
Aika keskim. (min)	18,5	10,5	-43 %
Kulutus keskimäärin (l/km, indeksoitu)	100	65	-35

Huom.! Ero polttoaineenkulutuksessa ja matka-ajassa olisi ollut vielä suurempi, mikäli mittausajo vanhalla linjauksella olisi tehty ennen ohikulkutien avaamista. Vanhan tielinjauksen liikennemäärä on pienentynyt merkittävästi, Joutjärvellä yli 60 % aiempaan nähden, mikä vähentää ruuhkaisuutta.

UUSI LINJAUS

- Uudella kehätieellä matka-aika oli kuorma-autolla keskimäärin reilut 10 minuuttia suuntaansa. Säästöä vanhaan linjaukseen nähden kertyi keskimäärin 8 minuuttia per ajosuunta, eli 43 % ajoajasta
- Polttoaineenkulutus oli myös selvästi – noin kolmanneksen – pienempi kuin vanhalla kaupungin läpi kulkevalla tiellä

VTT:n LIPASTO-yksikköarvojen perusteella:

Vuositasolla ohikulkutien mahdollistama raskaan liikenteen polttoaineenkulutuksen teoreettinen vähenemä olisi noin **779 000 litraa** laskettuna Lahden läpikulkutien liikennemäärän muutoksella.

→ **2 000 tonnia vähemmän CO2-päästöjä vuodessa**

Oletuksina että kuorma-autojen KVL:n muutos läpikulkureitillä 2019 → 2021, noin 875 raskasta ajoneuvoa, kuvaasi siirtymää ohikulkutielle, että lähtötilanteen keskiikulutus olisi ollut 55 litraa sadalla kilometrillä (14,5 km matkalla siten 7,98 litraa) ja että kulutusero on 35 % per ajoneuvo (jolloin kulutus 15,5 km matkalla on 5,54 litraa). Lähtötilanteen kulutuslukumä on karkea arvio perustuen raskaan kaluston jakaumaan ja LIPASTO-palvelun yleisiin kulutustietoihin.

Polttoaineen-
kulutus (l/km)
väheni **35 %**
vanhaan
linjaukseen
verrattuna

Aikaa säästy
43 %
(n. 8 min)

CO2-päästövähennyksessä käytetty kulutuksen lähtöarvo perustuu VTT:n LIPASTO-palvelun aineistoon:
http://lipasto.vtt.fi/yksikkopaastot/tavaraliikenne/tieliikenne/tavara_tie.htm

Etelä-Suomen Kuljetusyrittäjät ry
Nuijamiestentie 7
00400 Helsinki
esky@skal.fi

